

Kobiety też potrafią: Czyli jak wygrać wybory?
II Kongres Kobiet, Warszawa, 18-19 czerwca 2010

Jak założyć komitet wyborczy?

Jeśli chcemy wziąć udział w wyborach, musimy zgłosić swoją kandydaturę. Ta informacja ma pomóc tym osobom, które chcą kandydować a także tym, które chcą pomóc innym w kandydowaniu.

Kandydatów/tki na radnych/radne zgłaszają komitety wyborcze. Komitety mogą być tworzone przez partie polityczne, organizacje społeczne i przez samych wyborców.

Komitet wyborczy może utworzyć co najmniej 5 obywateli/ek, którzy mają prawo wybierania. Składają oni/one pisemne oświadczenie o powołaniu komitetu, podając swoje imiona i nazwiska, adresy zamieszkania a także numery ewidencyjne PESEL.

Komitet, spośród osób w nim uczestniczących, powołuje **pełnomocnika wyborczego** i **pełnomocnika finansowego**. Pełnomocnik wyborczy jest uprawniony do występowania na rzecz i w imieniu Komitetu. Zgłasza listy kandydatów komisjom wyborczym, wyznacza mężów zaufania list kandydatów oraz wydaje im stosowne zaświadczenia. Jest przedstawicielem listy kandydatów reprezentującym ich interesy w czasie ustalania wyników głosowania i wyników wyborów. Pełnomocnik finansowy prowadzi gospodarkę finansową Komitetu i jest za nią odpowiedzialny.

Komitet, który zamierza zgłosić kandydatów/tki na radnych do rady gminy liczącej do 20 000 mieszkańców, wybiera wyłącznie pełnomocnika wyborczego. Pełnomocnik takiego komitetu pełni jednocześnie funkcję pełnomocnika finansowego.

Zawiadomienie o utworzeniu takiego komitetu (zgłaszającego kandydatów/tki na radne/ych w gminie do 20 000 mieszkańców) nie wymaga poparcia podpisami mieszkańców.

Komitety, które zamierzają zgłosić kandydatów w większych miejscowościach, zbierają podpisy poparcia dla utworzenia komitetu wśród mieszkańców mających prawo wybierania.

Wymagana jest liczba 20 podpisów dla komitetu, który zgłasza kandydatów w jednym województwie oraz 1000 podpisów pod utworzeniem komitetu, który zamierza zgłosić kandydatów w więcej niż jednym województwie.

Pełnomocnik komitetu przedstawia zawiadomienie o utworzeniu Komitetu wyborczego temu komisarzowi wyborczemu, który jest właściwy dla siedziby komitetu wyborczego. Zawiadomienie takie zawiera:

- 1) nazwę komitetu wyborczego, skrót nazwy i adres siedziby komitetu,
- 2) dane pełnomocnika wyborczego (imiona, nazwisko, adres i PESEL),
- 3) te same dane pełnomocnika finansowego,
- 4) informację o tym, w jakich województwach komitet zamierza zgłosić kandydatów/tki na radnych/e (jeśli komitet zamierza zgłosić kandydatów/tki w więcej niż jednym województwie).

Do zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego dołączamy:

1. oświadczenie o utworzeniu komitetu, o którym mowa w pierwszym akapicie,
2. oświadczenie członków komitetu wyborczego o zapoznaniu się z treścią przepisu art. 64k. ordynacji wyborczej do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw. Przepis ten mówi, że organizacje zgłaszające komitet oraz osoby wchodzące w skład komitetu wyborczego wyborców ponoszą odpowiedzialność za zobowiązania majątkowe Komitetu.

Przy wyborze nazwy komitetu i skrótu nazwy komitetu zwróć uwagę, aby nazwa ta wyróżniała się, była różna od nazw partii politycznych i organizacji społecznych.

Zgłaszanie kandydatów

Zgłoszenie kandydatów jest zadaniem Komitetu wyborczego.

Kandydaci zgłaszani są w formie list kandydatów. Również zgłoszenie jednego kandydata na radnego w jednym tylko okręgu wyborczym jest zgłoszeniem listy kandydata. Komitet wyborczy w każdym okręgu wyborczym może zgłosić tylko jedną listę kandydatów.

Listy kandydatów, odrębnie dla każdego okręgu wyborczego, zgłasza się do gminnej komisji wyborczej, najpóźniej w 30 dniu przed dniem wyborów do północy. Zgłoszenia dokonuje pełnomocnik Komitetu wyborczego lub upoważniona przez niego osoba.

W gminie do 20 000 mieszkańców lista kandydatów może zawierać tylko tyle nazwisk kandydatów, ilu radnych jest wybieranych w danym okręgu wyborczym.

W gminach powyżej 20 000 mieszkańców lista musi zawierać co najmniej 5 nazwisk w okręgu wyborczym i co najwyżej dwukrotność liczby radnych wybieranych w danym okręgu wyborczym. Na przykład - jeśli liczba mandatów w okręgu wyborczym wynosi 8 - możemy zgłosić co najmniej 5 i najwyżej 16 mandatów. Zgłoszenie większej liczby kandydatów zwiększa szanse wyborcze komitetu na zdobycie mandatu. Głosy zdobyte przez wszystkich kandydatów są uwzględniane przy podziale mandatów, zatem wszyscy kandydaci „pracują” na tych, którzy zostaną radnymi z listy tego komitetu wyborczego.

Każda zgłaszana lista kandydatów powinna być poparta podpisami wyborców. Komitet wyborczy musi zebrać podpisy pod listą kandydatów co najmniej:

1. 25 wyborców – w gminie do 20 000 mieszkańców,
2. 150 wyborców – zgłaszając listę w miejscowości licząc jej powyżej 20 000 mieszkańców,
3. 200 wyborców – w wyborach do rady powiatu,
4. 300 wyborców – w wyborach do sejmiku województwa.

**Każdy wyborca może udzielić poparcia dowolnej liczbie kandydatów.
Takiego poparcia nie można wycofać.**

Na każdej liście poparcia umieszcza się nazwiska popieranym kandydatów.
Wzory list ogłasza Prezes Rady Ministrów.

Zgłaszając listę kandydatów podaje się:

1. nazwę komitetu wyborczego i adres jego siedziby,
2. nazwę rady gminy oraz numer okręgu wyborczego, do którego dokonuje się zgłoszenia,
3. nazwiska, imiona, wiek, miejsce zamieszkania kandydatów. Nazwiska kandydatów na liście umieszcza się w kolejności ustalonej przez komitet wyborczy.

Do każdego zgłoszenia dołączyć należy pisemne oświadczenia kandydatów o zgodzie na kandydowanie oraz o posiadaniu prawa wybieralności (biernego prawa wyborczego) do danej rady.

Zgoda kandydatów na kandydowanie zawiera: imiona, nazwisko, wiek, numer PESEL kandydata, datę podpisania zgody oraz własnoręczny podpis kandydata. W przypadku kandydata urodzonego przed dniem 1 sierpnia 1972 roku zamieszcza się również oświadczenie o tym, czy kandydat był współpracownikiem służb bezpieczeństwa PRL.

Wybory do rad

W nadchodzących wyborach samorządowych będziemy wybierać jednocześnie radnych do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw. Wybieramy radnych:

15 - w każdej gminie do 20 000 mieszkańców,

21 - w miejscowościach do 50 000 mieszkańców,

23 - w miejscowościach liczących więcej niż 50 000 a mniej niż 100 000 mieszkańców,

25 - w gminach powyżej 100 000 a mniejszej niż 200 000 mieszkańców,

W miejscowościach powyżej 200 000 mieszkańców wybieramy 25 radnych + 3 na każde rozpoczęte 100 000 mieszkańców - z tym, że liczba radnych gminy nie może przekroczyć 45.

**Kandydować można tylko z jednej listy kandydatów i tylko w jednym okręgu wyborczym.
Nie można jednocześnie kandydować do rady gminy, powiatu i województwa.**

W gminach liczących do 20 000 mieszkańców wybory są większościowe. Oznacza to, że radnymi zostają ci spośród zgłoszonych w okręgu kandydatów, którzy otrzymali najwięcej głosów. W każdym okręgu wyborczym wybiera się od 1 do 5 radnych.

W gminach powyżej 20 000 mieszkańców oraz w powiatach i województwach wybory są proporcjonalne. W gminach tworzy się okręgi, w których wybiera się od 5 do 8 radnych, w powiatach wybiera się w okręgach od 3 do 10 radnych, a w województwach od 5 do 15 radnych w okręgu. W podziale mandatów uczestniczą tylko te listy wyborców, które w skali gminy, powiatu bądź województwa otrzymały co najmniej 5% ważnie oddanych głosów.

Informacji dotyczących przygotowań do wyborów samorządowych można też szukać na stronach: www.maszglasmaszwybor.pl, www.mamprawowiedziec.pl

Na stronie Państwowej Komisji Wyborczej: www.pkw.gov.pl znajdziecie pełne i aktualne teksty ordynacji, a także wzory dokumentów i wiele informacji, które mogą okazać się przydatne w trakcie przygotowania do wyborów.

Powodzenia!